

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA – 10.05.2007, št. 09/2007
www.cipra.org/alpmedia

Akcijski načrt za alpsko podnebje

Od 2. do 5. maja 2007 je v Lanslebourgu v francoskih Savojskih Alpah potekala 35. seja Stalnega odbora Alpske konference. Francosko predsedstvo je posebej izpostavilo problematiko trajnostnega turizma, ki bo tudi rdeča nit njegovega delovanja v obdobju predsedovanja 2007-2008.

Projekt predora Lyon - Torino daje povod za razprave.

© Michael Vogel

Drugo težišče delovanja bo izdelava akcijskega načrta na področju podnebnih sprememb v Alpah. Okoljski ministri alpskih držav in EU so novembra 2006 sprejeli deklaracijo, s katero so Stalni odbor pooblastili, da do naslednje ministrske konference, ki bo na začetku leta 2009, predloži načrt delovanja na področju preprečevanja podnebnih sprememb v Alpah. Omenjeni načrt, ki je bil v deklaracijo vključen na pobudo Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), bi moral vsebovati tako konkretne ukrepe za preprečevanje

podnebnih sprememb kot tudi strategije prilagajanja in časovni načrt. Sedaj je naloga francoskega predsedstva, da ob podpori Stalnega sekretariata pravočasno predstavi ustrezne predloge še pred naslednjo sejo Stalnega odbora, ki bo od 22. do 24. oktobra 2007.

V okviru seje je skupina francoskih in italijanskih nasprotnikov železniške proge za visoke hitrosti na relaciji Lyon – Torino „Collectif des défenseurs du site du Mont Cénis“ pojasnila svoje razloge za zavrnitev gradnje načrtovanega baznega predora in izrazila zaskrbljenost zaradi usode lokacije, imenovane „Carrière du Paradis“, kjer naj bi na nadmorski višini 2000 m, sredi varstvenega območja, v prihodnje odložili 6 mio. m³ odpadnega materiala iz baznega predora. Aktivisti upajo, da jim bodo pri tem organi Alpske konvencije zagotovili podporo, javnost pa opozorili na nevarnosti in tveganja takega početja. Vplivi gradnje in odpadnega gradbenega materiala na zdravje ljudi, turizem in okolje doslej niso bili dovolj raziskani, saj nasprotna izvedenska mnenja o študijah, ki so jih izdelali podporniki gradnje predora, sploh ne obstajajo.

Vir: CIPRA International

Vsebina

Stran 1

Akcijski načrt za alpsko podnebje

Stran 2

Trajnostni razvoj v alpskem prostoru: tri nova sintezna poročila

Evropski parlament sprejel novo direktivo o poplavnem varstvu

Podjetniška mreža v ustanavljanju – delavnica o obnovljivih virih energije

Stran 3

Začetek novega programskega obdobja za evropski projekt sodelovanja na območju Alp

Nova študija o alpski tranzitni borzi

Prebivalci Švice za vrnitev volka

Mednarodna delavnica o upravljanju zavarovanih območij v Alpah

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Trajnostni razvoj v alpskem prostoru: tri nova sintezna poročila

Pred kratkim so v okviru Švicarskega nacionalnega raziskovalnega programa – alpske krajine in habitati (NFP 48) izšla štiri sintezna poročila od skupno petih. Rezultati številnih raziskovalnih projektov z območja Alp, ki so predstavljeni zgoščeno, povezano in jedrnato, so namenjeni široki javnosti.

Več na strani 3: Začetek novega programskega obdobja za evropski projekt sodelovanja na območju Alp

Dne 28. in 29. junija bo v avstrijskem kraju St. Johann im Pongau potekala mednarodna konferenca „Alpine Space Heading for Excellence“.

Trajnostni razvoj v alpskem prostoru: tri nova sintezna poročila

Pred kratkim so v okviru Švicarskega nacionalnega raziskovalnega programa – alpske krajine in habitati (NFP 48) izšla štiri sintezna poročila od skupno petih. Rezultati številnih raziskovalnih projektov z območja Alp, ki so predstavljeni zgoščeno, povezano in jedrnato, so namenjeni široki javnosti. Cilj programa je poglobiti zavest o velikem pomenu, ki jih za družbo imajo skupne dobrine, kot so krajine in habitati. Tematska sinteza osrednjega raziskovalnega področja IV „Raba prostora in ustvarjanje dodane vrednosti“ je bila objavljena lani, tokrat so na novo povzeti rezultati raziskovalnih področij I „Procesi zaznav“, II „Procesi sprememb“ in III „Iskanje in oblikovanje ciljev“.

V I. sintezno poročilo „Alpske krajine – od ideje do ukrepanja“ so zbrani procesi zaznavanja in predstavitve alpskih krajin in habitatov ter ocenjeni glede na njihovo uresničevanje s političnega in praktičnega vidika. Avtorji so izoblikovali razvojni model krajine, pri čemer je krajina v konfliktnem območju štirih polov (narava in kultura, posameznik in družba). Novi model omogoča lažje razumevanje pomena krajin za posameznike in skupine v eksistenčnem, socialnem, kulturnem in ekonomskem smislu.

II. sintezno poročilo „Raba krajine in biotska raznovrstnost v Alpah – dejstva, perspektive, priporočila“ obravnava vlogo kmetijstva in gozdarstva. Avtorji so pokazali, da je nezaželeno zmanjševanje kakovosti krajine in biotske raznovrstnosti mogoče preprečiti z dosledno ciljno usmerjenimi gospodarskimi storitvami, ki bodo povečale vrednost krajine in spodbujale biotsko raznovrstnost, ne da bi bilo pri tem treba zagotoviti dodatna sredstva za izvajanje kmetijske politike. III. sintezno poročilo se ukvarja predvsem z instrumenti uravnavanja ter možnostmi in omejitvami participativnih metod. Poročilo vsebuje številne primere, ki ponazarjajo, kako je lahko participacija uspešna. Vse publikacije so izšle v nemškem in francoskem jeziku (deloma še v pripravi).

Več informacij na <http://www.nfp48.ch/publikationen/publikationen.html> (de/fr/en), naročilo: <http://www.vdf.ethz.ch> (de)

Evropski parlament sprejel novo direktivo o poplavnem varstvu

Z novo direktivo o poplavnem varstvu je EU dosegla soglasje glede ocenjevanja in obvladovanja poplav. Namen direktive je s skupno in čezmejno strategijo protipoplavnega varstva zmanjšati in obvladovati posledice poplav, ki se povečujejo zaradi podnebnih sprememb.

Direktiva predvideva časovni strateški načrt, ki obsega ocenjevanje tveganja poplav, izdelavo kart poplavnih območij kot tudi izdelavo načrtov za obvladovanje tveganja poplav na ogroženih območjih. Osrednja pozornost je v načrtih upravljanja posvečena preprečevanju in varstvu pred poplavami. Tako bo treba, denimo, zagotoviti varovanje oz. ponovno vzpostavitev poplavnih območij in preprečiti nadaljnje gradbene posege. A tudi nova direktiva ne vsebuje strožjih predpisov za umetno urejena zadrževalna območja. Okoljske organizacije, npr. WWF, zato direktivo kritizirajo kot premalo dosledno.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.europarl.europa.eu> (de/fr/it/sl/en) 25. 4. 2007

Nova evropska direktiva bo omogočila učinkovitejše čezmejno varstvo pred poplavami.

© www.pixelquelle.de

Podjetniška mreža v ustanavljanju – delavnica o obnovljivih virih energije

Dne 28. in 29. junija 2007 bo v Grenoblu v Franciji v okviru projekta Network Enterprise Alps - Enhancing sustainable development, competitiveness and innovation through SME and cluster co-operation (NENA), ki je del pobude Interreg III B, potekala delavnica o obnovljivih virih energije. Pomembne točke v razpravi bodo po eni strani projekti na temo fotovoltaike in vprašanje njihovega financiranja, po drugi strani pa naj bi bil to še en korak k ustanovitvi načrtovane podjetniške mreže v Alpah.

V okviru mreže bodo podjetja, katerih delovanje je trajnostno usmerjeno, deležna podpore v obliki prenosa strokovnih znanj, kooperativnega svetovanja in oblikovanja ponudbe, nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja. Projektni partnerji, ki zastopajo vse alpske države, se bodo pri tem osredotočili na področja, kot so lesnopredelovalna veriga z dodano vrednostjo, obnovljivi viri energije in energijska učinkovitost.

Več informacij in prijava na <http://www.nena-network.net> (en), delovni jeziki: fr/de, po potrebi /en/it.

Začetek novega programskega obdobja za evropski projekt sodelovanja na območju Alp

Dne 28. in 29. junija bo v avstrijskem kraju St. Johann im Pongau potekala mednarodna konferenca „Alpine Space Heading for Excellence“, ki je sestavni del programa pobude Skupnosti „Program sodelovanja v alpskem prostoru“. Konferenca, s katero se zaključuje programsko obdobje 2000-2006 (Interreg IIIB), obenem pa začne novo programsko obdobje 2007-2013, bo priložnost za podrobnejše seznanjanje z novimi cilji in prednostnimi vsebinami programa za alpsko območje kot tudi za izmenjavo izkušenj.

Na plenarnih zasedanjih bo pojasnjena politična razsežnost programa, poleg tega pa bodo predavatelji povedali, kaj je dejansko novega pri t.i. European Transnational Cooperation za obdobje 2007-2013. Udeleženci bodo lahko na tematskih platformah predstavili svoje projektne ideje, „projektna tržnica“ in ekskurzije pa so namenjene seznanjanju z aktualnimi projekti. Organizatorji pričakujejo okoli 350 udeležencev, delovni jeziki bodo nemščina, francoščina, italijanščina, slovenščina in angleščina. Podobne prireditve se bodo na nacionalni ravni odvijale tudi na Dunaju in v dolini Aoste (4. in 5. junija), v Sloveniji (7. in 8. junija) in v nemškem Neu-Ulmu (12. in 13. julija).

Več informacij in prijava na: <http://www.alpinespace.org> (de/fr/it/sl/en);

kontaktna naslova: Wolfgang.Schrattenecker@Salzburg.gv.at ali Magali.Kirchgesser@Rosenheim.de

Stresa (I) je bila pred letom dni prizorišče "Alpine Space Summit".

© www.pixelquelle.de

Nova študija o alpski tranzitni borzi

Kot je zapisano v švicarski raziskavi, je ustanovitev alpske tranzitne borze (ATB) kot tržnogospodarskega sredstva preusmeritve prometa s ceste na železnico izvedljiva s podjetniškega, tehničnega in pravnega vidika. Raziskava pojasnjuje tudi praktičen model, ki lahko služi za podlago političnim razpravam v prihodnje.

Z uvedbo ATB se bo v obliki podeljenih pravic do tranzitnih voženj prek Alp določilo skupno letno število dovoljenih voženj tovornjakov. Enot, ki so potrebne za pridobitev pravice, se bodo najprej prodajale na dražbi in se nato lahko kupovale oz. prodajale na prostem trgu. Kot ugotavlja raziskava, je mogoče prodajo in nadzor pravic do tranzitnih voženj izvajati z minimalnimi stroški, saj potrebna infrastruktura v veliki meri že obstaja. Nasprotno pa bo treba s pravnega vidika to področje zakonsko urediti, sporazum o kopenskem prometu pa uskladiti z EU. Poleg tega bo treba uskladiti postopke na celotnem alpskem območju in preprečiti, da bi se cestni promet "umaknil" v sosednje države. V ta namen bo izdelana mednarodna študija, ki naj bi bila pripravljena do konca leta 2008.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.are.admin.ch/dokumentation/00121/00224/index.html?lang=de&msg-id=12382> (de/fr/it)

ATB bo pripomogla k večji preusmeritvi tranzitnega blaga na železnico.

© www.oekologische-forschung.de

Prebivalci Švice za vrnitev volka

Kot ugotavlja najnovejša raziskava WWF, se trije od štirih Švicarjev strinja z vrnitvijo volka v naravno okolje. Priljubljenost volka je še večja v kantonih, na območju katerih se pojavlja ta živalska vrsta, torej v Graubündnu, Ticinu in Bernu. Simpatije do zavarovane živali so manjše le v kantonu Valais, kjer je konec prejšnjega leta nazadnje prišlo do nezakonitega odstrela. Kljub temu je še vedno tudi v Valaisu 47 % ljudi za vrnitev volka.

V Švici bo treba glede tega vprašanja še marsikaj storiti zlasti na področju odnosov z javnostmi: 39 % prebivalcev je namreč prepričanih, da s problematiko niso dovolj seznanjeni, v Ticinu pa to meni celo polovica vprašanih. V WWF nameravajo zato izpeljati učinkovito informativno kampanjo o volku, pripravili pa so tudi plakate, s katerimi naj bi s kampanjo, ki bo potekala konec junija, pri prebivalstvu izboljšali zlasti razumevanje za varovanje čred. Tako bi ljudi prepričali, da bi volka dejansko sprejeli kljub vedno pogostejšemu priseljevanju in pričakovanemu formiranju njihove populacije na območju Švice. Vir in nadaljnje informacije na <http://www.wwf.ch> (de/it/fr).

Mednarodna delavnica o upravljanju zavarovanih območij v Alpah

V okviru projekta "Prihodnost v Alpah" in Celovških dnevov zavarovanih območij bo v Celovcu (A) 13. in 14. junija 2007 potekala mednarodna delavnica "Upravljanje zavarovanih območij v Alpah – priložnost za regionalni razvoj?".

Predvideni so naslednji vsebinski poudarki delavnice: načrti upravljanja zavarovanih območij, interakcije med zavarovanimi območji in lokalnim prebivalstvom, prispevek območij k regionalnemu razvoju ter problemi in izzivi, s katerimi se srečujejo deležniki. Na podlagi različnih kategorij zavarovanih območij (naravni park, krajinski park, biosferni park, narodni park in evropsko zavarovano območje) bodo primerjani različni pristopi upravljanja. Praktiki z različnih zavarovanih območij alpskega območja bodo predstavili svoje izkušnje, načine dela in instrumente. Ciljne skupine so NVO, upravitelji zavarovanih območij, predstavniki lokalnih skupnosti, znanstveni delavci, študenti. Delovni jeziki delavnice bodo italijanščina, nemščina in slovenščina.

Več informacij in prijava: <http://www.cipra.org/zukunft> (de/fr/it/sl/en), bernhard.henning@cipra.org

O tem in onem

Prostorski akt za gradnjo počitniških stanovanj v Oberengadinu propadel

Regionalni prostorski načrt, ki je predvideval omejitev števila počitniških stanovanj v dolini Oberengadin, je najprej zavrnila občina Celerina, nato pa sta se ji pridružile še občine St. Moritz, Pontresina in S. Chanf. Tako se ni uresničila civilna iniciativa, ki je bila za celoten Engadin sprejeta že pred dvema letoma. Takrat se je več kot 70 % prebivalcev in vseh enajst občin v dolini izreklo za omejitev gradnje počitniških stanovanj na 12.000 kvadratnih metrov površine letno. Še vedno pa je odprto vprašanje, ali bodo v občinah predložili nov predlog za omejitev gradnje počitniških stanovanj.

Vir: NZZ Online, 24. 4. 2007; Die Südostschweiz, 4. 5. 2007

Italijanski nacionalni dan pešpoti

Italijanska planinska zveza CAI bo 27. maja v sodelovanju s Centralno komisijo za pohodniški turizem (Commissione Centrale per l'Escursionismo) organizirala nacionalni dan pešpoti, kjer bo osrednja pozornost namenjena pohodniškim in gorskim potem. Cilj prireditve je javnost, medije in upravne organe opozoriti na pomen pešpoti, saj igrajo pomembno vlogo pri vrednotenju in varovanju gorskih območij. Na ta dan se načrtujejo različne akcije, predstave in tečaji o vzdrževanju ter označevanju poti itd.

Nadaljnje informacije: info.sentieri@cai.it

Center za gorsko medicino v Lausannu

Na univerzitetni kliniki v Lausannu v Švici nastaja nov svetovalni center za gorsko medicino. Kot zagotavljajo pristojni, v Evropi doslej primerljivega centra še ni bilo. Naloga centra bo bi izpolnjevanje vedno večjih potreb po svetovanju na področju medicine za večje odprave v visokogorje. Seveda si lahko v centru vsakdo seznani s svojim zdravstvenim stanjem, zlasti glede lastne odpornosti proti klasičnim oblikam višinske bolezni, kot so višinski možganski edem oz. višinski pljučni edem. Svetovanje nudijo tudi športnikom, ki opravljajo višinski trening. Srednjeročno je v sodelovanju z drugimi inštitucijami načrtovana tudi ustanovitev inštituta za izobraževanje in raziskovanje na področju gorske medicine, kamor bo vključen tudi podiplomski študij.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.amge.ch/index.php?option=com_content&task=view&id=1580&Itemid=96 (fr)

Prireditve

Liechtenstein Workshop: **Brown Bear in the Alps**. Triesenberg (Lihtenštajn), 14.-16. 5. 2007. Delovni jezik: en. Organizirata: Lihtenštajnski urad za gozd, naravo in krajino.

Več informacij na spletni strani: barbara.flad@awnl.li, <http://www.awnl.li> (de)

Mednarodna konferenca: **Alpine Freight Railway: The solutions of today and the perspectives of tomorrow implementing the international Agreements for sustainable transport and mobility in the Alpine Space**. Brescia (Italija), 15. 5. 2007. Delovni jeziki: de, it, en. Organizirajo: Pokrajina Brescia, AlpFRail idr..

Več informacij na spletni strani: swomm@eurac.edu

Mednarodna konferenca: **How does the climate change in the Alps: trends, natural hazards, impact on the alpine territory**. Bolzani (Italija), 16. 5. 2007. Delovni jeziki: de, it, en. Organizirata: italijansko ministrstvo za okolje, ClimChAlp.

Več informacij na spletni strani: conference@climchalp.org

Mednarodni simpozij: **European Perspectives for Public Management – priložnosti in razvojne poti javne uprav v Evropi jutrišnjega dne. Beljak** (Avstrija), 24. 5. 2007. Delovni jezik: de. Organizira: Visoka tehniška strokovna šola Koroška.

Več informacij na spletni strani: <http://www.fh-kaernten.at/10-jahre-puma> (de)

Mednarodna konferenca „**Managing Alpine Future – varno skozi čas sprememb**“. Innsbruck (Avstrija), 15.-17. 10. 2007. Delovna jezika: de, en. Organizira: Center za upravljanje naravnih nesreč (alpS).

Več informacij na spletni strani: <http://www.alps-gmbh.com/alpinefuture> (de/en)

Saj ni res, pa je...

...zadnje čase na Kitajskem renaturirajo opuščene kamnolome s kozmetičnimi sredstvi iz razpršil. Kot pri kozmetični negi obraza so tudi "brazgotine" v kamnolomu na gori Laoshou v provinci Yunnan na jugozahodnem delu Kitajske naličili s kozmetičnimi sredstvi zelene barve iz razpršil. Seveda storitve številnih kozmetičnih strokovnjakov, ki so svoje delo opravili „na domu“, niso bile poceni. Kozmetična nega je stala več kot 56.000 USD, kar je nekajkrat več, kot bi zahtevala ponovna pogozditev območja – in to s pravimi zelenimi drevesi. V Alpah pa bi bilo vse skupaj še dražje, saj bi bilo treba nujno narisati še nekaj krav in brunaric, da bi bila idila spet popolna...

Vir: Tech 21 Nr. 14, 2. 4. 2007